

Gelişme Gereksinimden Geçer

Yunus Bekir YURDAKUL*

Yazınsal yapıtlar, çocuklar ve gençler için yayımlananlar üzerine yapılacak dişe dokunur, yol açıcı, alanı geliştirici eleştirilerin yetersizliği, hatta hiç olmadığı noktasına vurgu yapan seslenişleri, sızlanmaları sıkça okumakta, duymaktayız. Neden böyledir bu?

Öncelikle bir “edebiyat, sanat ortamı” eksikliğine bağlarım bu durumu ben. Sahi nerede su yüzüne çıkar bu türlü çabalar? Öncelikle dergilerde...

Bir başka neden, yazarların, yayımlayanların eleştiriye tahammülsüzlüğüdür. Tanıtım yazılarında bile “eksik söyleme”k suç işlemekle bir neredeyse.

Ülkemizde yazılan, üretilen, yayımlanan çocuk-gençlik yazını kategorisinde yer alan yapıtların önemli bölümünün derinlikten, düşünsel boyuttan dolayısıyla alt metin varsıllığından uzak oluşu da bir başka gerçeğimizdir.

Ülkemizde de “çocuk yazını diye bir şey var mı yok mu” tartışmalarını geride bırakalı epey zaman oldu. Çocuk ve gençlik yazını yayıncılığımız “gelişti”. Peki, diyelim son kırk yılda yazılmış, çıkmış, “okunmazsa olmaz” kaç yapıt, kitap sayılabilir bir çırpıda, duraksamadan?

Eleştiri kültürü eksikliğinin farkında olma hâllerine de bir göz atsak mı?

Nitelikli eleştiri ortamı nasıl gelişebilir?

Öncelikle alan bileşenlerinin bu gereksinimi derinden hissetmesiyle... Ortam için olanak sağlamayı olmazsa olmaz saymasıyla...

Yazarın ve yayıncının “iyi” kitabın; eleştirilen, tartışılan, üzerine söz söylenen kitap olduğuna yürekten inanmasıyla...

Üniversitelerimizin çoğunda (sahi kaç üniversitemiz var, kaç üniversite? Dünyanın ilk 500 üniversitesi arasında adı geçen kurumumuz var mı?), “çocuk yazını”, çocuklara yazmak denince metnin “basit” olması gerektiği geliyor ilk sırada akla. Sonra da “öğretici, didaktik” olması gerektiği vaaz ediliyor!

Böylesi bir “kültür ortamı”nda eleştiriyi, eleştiri ortamını tartışmakta, aramaktayız.

Emeklerini görünür kılamadığımız eleştirmenlere saygı olsun.

* Top Yayıncılık Editörü.